

Nemzeti Köszolgálati Egyetem
Rendészettudományi Kar
Rendészettudományi Doktori Iskola

TÉZISFÜZET

A rendőr tiszthelyettes képzés oktatás-módszertani fejlesztése

Készítette:

Krauzer Ernő c. r. ezredes, doktorjelölt
Nemzeti Köszolgálati Egyetem

Témavezető:

Prof. Dr. Kovács Gábor r. vezérőrnagy
dékán, egyetemi tanár
Nemzeti Köszolgálati Egyetem

Budapest, 2023

1. A kutatás aktualitása

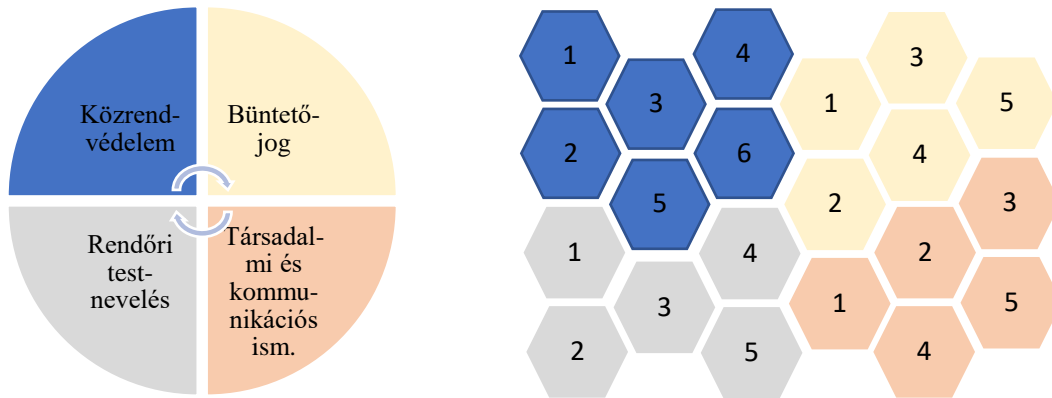
Napjainkban számos ágazatban, szakmánál, szakterületen látunk munkaerőhiányt, szakemberhiányt, amelyre sürgősen meg kell találni a megoldást, mert az ország „működésében” jelentős hátrányokat, károkat okozhat. Ide tartozik a rendőrség utánpótlás kezelésének nehéz helyzete is, amely következik a demográfiai adatokból, az azokból levonható következtetésekből, a társadalom átalakulásából, a fiatal generációk érdeklődési körének változásaiból, a magánszféra térhódításából, a multinacionális cégek megjelenéséből. Ilyen például a születések¹ (pl. 1981-ben 142.890 fő, 2004-ben 95.137 fő, 2021-ben 93.039 fő) és az érettségizettek² (1981/1982. tanévben 68.000 fő, 2004/2005. tanévben 93.000 fő, 2021/2022. tanévben 68.000 fő) száma, illetve a rendőri hivatást választók számának drasztikus csökkenő tendenciája. Vonzóvá kell tenni a rendőri hivatást már a pályaválasztás szakaszában, illetve versenyképessé kell tenni a munkaerőpiacon való elhelyezkedésben, melynek egyik pillére lehet az oktatás megújítása, amellyel először találkozik a leendő rendőr. Az oktatást sok szempontból modernizálni kell. Figyelemmel kell lenni a generációk közötti különbségekre, a rendkívül felgyorsult és digitalizált világ technikai vívmányainak adaptálására, az okos eszközök alkalmazására, illetve új, hatékony didaktikai módszereket szükséges alkalmazni. Az Országos Képzési Jegyzék³ 1993-ban történő bevezetésétől napjainkig, a „rendőr”, mint államilag elismert szakma elmélet-gyakorlat aránya 60-40%-ról, 50-50%-ra változott. A képzés gyakorlatorientáltságát jelentősen növelni kell, amely a tanintézeti oktatás gyakorlati képzésének hangsúlyosabbá tételével érhető el. Ennek alappillére a 90'-es évek második felében kialakított és bevezetett intézkedéstaktika tantárgy, az ott alkalmazott didaktikai módszerek kiterjesztése a képzésre jelentős részére. Az intézkedéstaktikai tantárgy oktatása során az egyes tantárgyak ismeretei szintetizálva, szoros kohézióban, egymásra épülve jelennek meg. Az 1. számú ábra szemlélteti a jelenlegi hagyományos képzést, ahol a tantárgyak ismeretei (tárgykörei, amire a számok utalnak) párhuzamosan és „szigetszerűen” (szinte egymástól függetlenül) kerülnek oktatásra.

¹ Központi Statisztikai Hivatal adatai alapján
https://www.ksh.hu/docs/hun/xstadat/xstadat_hosszu/h_wdsd001a.html. (Letöltve: 2022. 09. 30.)

² Központi Statisztikai Hivatal adatai alapján
https://www.ksh.hu/stadat_files/okt/hu/okt0001.html. (Letöltve: 2022. 09. 30.)

³ Az Országos Képzési Jegyzékről és az Országos Képzési Jegyzék módosításának eljárás rendjéről szóló 150/2012. (VII. 6.) Korm. rendelet.

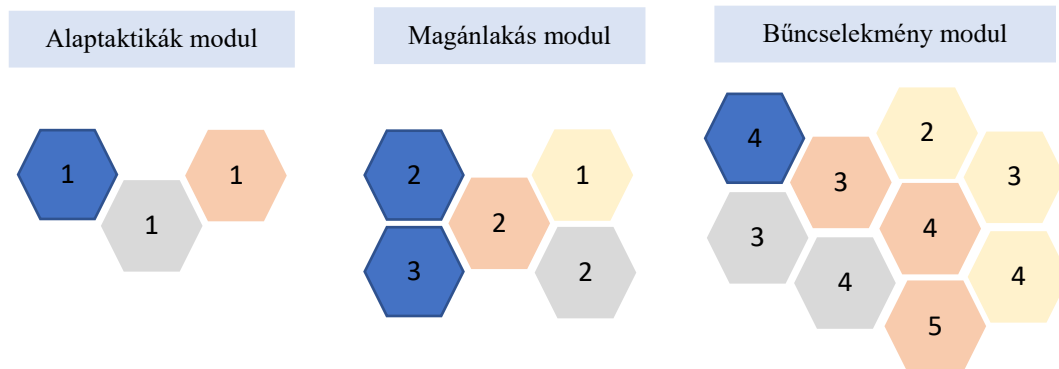
A tantárgy struktúra és a tantárgyak tárgyköreinek szemléltetése

1. számú ábra – forrás: saját szerkesztés.

Valódi moduláris képzést szükséges kialakítani, amelyben az egyes modulok egymásra épülnek. Nem külön-külön tantárgyak kerülnek oktatásra, hanem az egyes tantárgyak ismeretei (tárgykörei) szintetizálva, szoros kohézióban, egymásra épülve – az intézkedéstaktika tantárgy mintájára, annak továbbfejlesztésével – kerülnek átadásra az egyes modulokban. A 2. számú ábra szemlélteti a valódi moduláris képzést, amelyekben a tantárgyak ismeretei (tárgykörei, amelyre a számok utalnak) az egyes modulokban jelennek meg.

A moduláris képzés rendszerének szemléltetése

2. számú ábra – forrás: saját szerkesztés.

2. A tudományos probléma megfogalmazása

Az elmúlt huszonöt évben többször előfordult, illetve született olyan döntés, hogy a jogszabályban meghatározott tanév rendjétől eltérően került végrehajtásra az oktatás. Aminek eredményeképpen a tanintézetekben az oktatás az elméleti ismeretekre korlátozódott, a gyakorlati felkészítés pedig elmaradt azzal a megállapítással, hogy azt a szakmai gyakorlat

pótolja. A tanintézeti gyakorlati képzés nem azonos a rendőri szerveknél végrehajtott területi szakmai gyakorlattal, nem összetévesztendő, illetve a kettő egymást nem helyettesítheti, nem válthatja ki. Még akkor sem, ha a területi gyakorlatnál jól felkészített mentorok működnek közre. A tanintézeti gyakorlati foglalkozás a szakmai gyakorlattól a következőkben tér el. A tanintézeti gyakorlati képzés során lehetőség van arra, hogy valóság-hű körülmények között, stressz- és konfliktushelyzet előidézésével, szolgálati és egyéb eszközök alkalmazásával, szolgálati öltözetben, ideális, változó és nehéz körülmények között stb., a tanulók kontrollált intézkedéseket folytassanak le, a fokozatosság elvét követve. Az intézkedések több kameraállásból rögzíthetők és visszanezhetők, valamint analizálhatók és értékelhetők. A felvételeken látják magukat, mozgásukat, cselekvésüket stb., illetve hallják magukat, mennyire volt érthető, amit mondtak stb. Amennyiben egy intézkedést nem megfelelő módon folytatnak le, akkor megkapják az arra vonatkozó helyes instrukciókat. A tanulók a tanintézeti képzés során „tét nélkül” tudják kipróbálni képességeiket, felkészültségüket. Taktikákat, mintákat, sémákat tanulhatnak meg, amelyek alapjai lehetnek más intézkedéseknek is. A tanintézetben az intézkedések végrehajtása során elkövetett hibákra fel lehet hívni a figyelmet és azokat megfelelő gyakorlással meg lehet előzni. Míg a szakmai gyakorlaton, ha az adatok tévesen kerülnek bediktálásra, nem fog kiderülni a hiba. A tanintézetben végrehajtott intézkedések a szakmai ismereteken túl, különösen a tanulók saját stresszfaktor csökkentésében, és a magabiztos fellépésben tud segíteni. A gyakorlati ismeretek előtérbe helyezését támasztja az is alá, hogy elméletben megtanulni új ismeretet sokkal nehezebb, mint a gyakorlatban. Ha a ruházátvizsgálatot tanítjuk meg és „bemagoltatjuk” a tanulókkal az elrejtési módokat és eszközöket, akkor az idő múlásával már nem biztos, hogy valamennyit fel tudják sorolni. Ha gyakorlás nélkül kizárólag az elméleti ismeretek alapján kell végrehajtaniuk, akkor nagy valószínűséggel hibázni fognak. Ha viszont az elméleti felvezetés után szemléltetjük a rendőri intézkedés lefolytatása szempontjából lényeges elrejtési módokat és veszélyes eszközöket, majd azt követően bemutatjuk a helyes végrehajtást, és gyakoroltatjuk velük, akkor sokkal hatékonyabban, gyorsabban és tartósabban fog rögzülni.

3. Hipotézisek

- I. A rendőr tiszthelyettes képzés oktatási feladatainak maradéktalan és színvonalas megvalósításához célirányosan felkészített rendőr- és polgári oktatókra, sajátosan kialakított oktatási helyszínekre, valamint szolgálati, szemléltető és gyakorló eszközökre, továbbá speciális védőfelszerelésekre van szükség (H1).

- II. A rendőr tiszthelyettes képzés a vele szemben támasztott sajátos követelmények miatt eltér a hagyományos középiskolai képzéstől, illetve az ott alkalmazott didaktikai módszerek és oktatási tapasztalatok csak részben alkalmazhatók (H2).
- III. A rendőr tiszthelyettes képzés során a gyakorlatorientáltság további növelése szükséges, amelyet alapvetően a tanintézeti gyakorlati foglalkozások óraszámainak emelésével szükséges elérni (H3).
- IV. A rendőr tiszthelyettes képzésben az intézkedéstaktikai tantárgy meghatározó szerepet tölt be, az oktatása során alkalmazott didaktikai módszerek kiterjeszthetők a képzés jelentős részére, az elméleti és gyakorlati tantárgyak ismeretei szintetizálhatók és azok komplex módon, egymásra épülő tematizált modulokban oktathatók (H4).

4. Kutatási célok

A kutatás célja megvizsgálni és bebizonyítani, hogy a rendőr tiszthelyettes képzés korszerűbbé tehető, a gyakorlatorientáltsága növelhető, illetve az intézkedéstaktika tantárgynál alkalmazott oktatás-módszertan a képzés jelentős részére kiterjeszhető. A jelenlegi poroszos oktatási-módszertannal, frontális oktatási modellel szemben, olyan innovatív didaktikai módszerek alkalmazása szükséges, amelyek igazódnak a kor követelményeihez, megfelelnek a speciális rendőrszakmai elvárásoknak, illetve figyelembe veszik a társadalmi változásokat, a különböző generációk sajátosságait, tanulási szokásait. Jelentősen segítik a tanítási-tanulási folyamatokat, a szolgálati feladatok és intézkedések lefolytatásához szükséges ismeretek átadását, elsajátítását, bevéését és előhívását. Valódi moduláris képzés megvalósítása, ahol a modulok egymással szoros kohézióban, logikai láncolatot alkotva kerülnek felépítésre. A tanítási-tanulási folyamatok korszerűsítése és új oktatás-módszertan bevezetésével paradigmaváltás a rendőr tiszthelyettes képzésben, amely alapjaiban változtatná meg, illetve hagyná el a jelenleg alkalmazott hagyományos tantárgy és tanóra elosztási struktúrát, az elméleti ismeretek oktatása, gyakorlati képzés és szakmai gyakorlat széttagolt rendszerét. Tényleges gyakorlatorientált képzést biztosítása a tanulók számára, akik az eredményes vizsgákat követően gyorsabban és könnyebben illeszkednének be a különböző rendőri szervekhez, közösségekbe és rövid időn belül – további képzés nélkül – azok hasznos tagjaivá válnának. Ezen módszer alkalmazása a tanulók felkészítésén kívül a szolgálati helyeknek is nagy segítséget jelentene.

5. Kutatási módszerek bemutatása

A disszertációm témája számos tudományterülethez kapcsolódóan vet fel kérdéseket, ezért a transzdiszciplináris problémamegközelítést tartottam megfelelőnek. Az elméleti, valamint az empirikus kutatás eredményeinek elemzése és a következtetések megfogalmazása során egyaránt figyelemmel kellett lennem a rendészettudomány, a neveléstudomány, a szociológia és a pszichológia területeire. Az oktatás, a nevelő-oktató munka, a tanítás-tanulás folyamata, illetve az oktatás-módszertan témakörökhöz széles spektrumú, folyamatosan bővülő hazai és nemzetközi irodalom áll rendelkezésre, melyeket elemzése és szintetizálása fontos volt az általam lefolytatott empirikus kutatás megalapozásához. Ebből adódóan szekunder kutatási módszereim során a hazai és a nemzetközi irodalom tanulmányozását, megismerését tűztem ki fő célként. Ugyanakkor a rendőr tiszthelyettes képzésben megvalósuló intézkedéstaktika témakörhöz viszonylag kevés szakirodalom található, ami annak tudható be, hogy maga a tantárgy fiatal, illetve nagyon szűk területen történik az alkalmazása. Továbbá az intézkedéstaktika általános tartalommal felruházott kifejezés, amely nincs definiálva, nincs külön meghatározva például a rendőr tiszthelyettes képzésben alkalmazottra, vagy tanfolyami, szaktanfolyami, vagy az egyetemi kimenetben oktatottra sem. Adatokat gyűjtöttem a külföldi rendőriskolák honlapjáról, oktatási, képzési programjukból, a hazai rendőr tiszthelyettes képzés történeti áttekintéséből, illetve dokumentációelemzéseket végeztem a képzési dokumentumokból és részkövetkeztetéseket állapítottam meg. Részletesen elemeztem az intézkedéstaktika tantárgyat és az ott alkalmazott didaktikai módszert. Elméleti kutatást végeztem az oktatás során alkalmazott didaktikai módszerekből és a rendőr tiszthelyettes képzésben alkalmazottakból, azokból összehasonlító elemzést végeztem és részkövetkeztetéseket állapítottam meg. Elméleti kutatást végeztem az elsajátítandó ismeretek átadásának, bevésésének és előhívásának oktatás-módszertanával kapcsolatban, amelyeket összehasonlítottam a rendőr tiszthelyettes képzésben és részkövetkeztetéseket állapítottam meg. Empirikus kutatás keretében kérdőíves felmérést végeztem, illetve strukturált interjúkat készítettem, amelyekből különböző szempontok alapján elemzéseket, összehasonlításokat és értékeléseket végeztem, majd részkövetkeztetéseket állapítottam meg. A primer kutatásról szóló kimutatást a 1. számú táblázat tartalmazza.

A primer kutatás bemutatása

Célcsoport	Válaszadók száma	Kutatási módszer	Kutatási időszak
Külföldi rendőrségek	11 intézmény	kérdőív	2020. X. 5.- 2021. III. 15.
MH AA	1 intézmény	kérdőív	2020. XI. 5.-20.
BVOTRK	1 intézmény	kérdőív	2020. XI. 5.-20.
BM KOK	1 intézmény	kérdőív	2020. XI. 5.-20.
NAV KEKI	1 intézmény	kérdőív	2020. XI. 5.-20.
Rendőrség közrendvédelmi szolgálati ág vezetői, beosztottak, kiképzők, illetve a tanintézetek vezetői, oktatói, tanulói	1421 fő	kérdőív	2021. X. 25.-XII. 15.
Rendőri vezetők, oktatók, intézkedéstaktikai vezető instruktorok	44 fő	interjú	2022. I. 13.-27.

1. számú táblázat – forrás: saját szerkesztés.

6. Az elvégzett vizsgálat tömör leírás

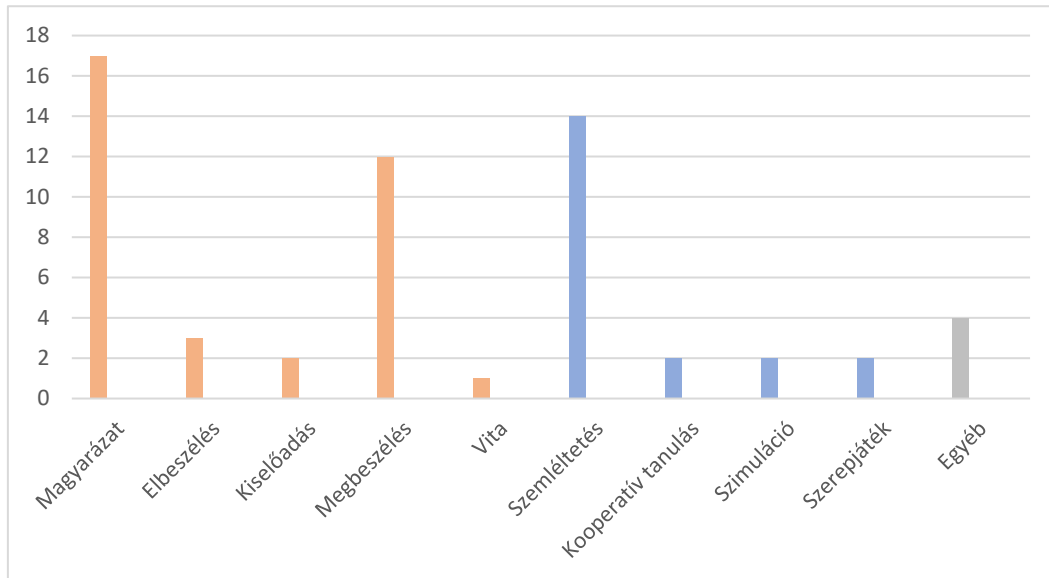
A *második fejezetben* rövid áttekintést adtam a rendőr tiszthelyettes képzés 1946 és 2022 közötti időszakából, valamint bemutattam a képzésben alkalmazott általános didaktikai módszereket. Továbbá ismertettem a didaktikai módszerek rendészeti jellemzőit és a rendészeti didaktikai módszereket. A rendészeti didaktikai módszereket elhatároltam a polgári és a katonai képzésekben alkalmazott didaktikai módszerektől. Rávilágítottam a didaktikai módszerek hatékonyságára, különösen a gyakorlati tudást támogatókra.

A *harmadik fejezetben* mindenre kiterjedően bemutattam az intézkedéstaktika kialakítását, felépítését, működtetését, tantárgykapcsolatait, „szintetizáló” jellegét, oktatás-módszertanát, humán erőforrás- és eszközszükségletét, a felmerülő dokumentációs és oktatásigazgatási feladatokat, valamint az oktatásának filozófiáját. A leíró, bemutató részeket a mellékletekben széles spektrumban képi megjelenítésekkel szemléltettem, illetve támasztottam alá. Külön ismertettem az intézkedéstaktikával kapcsolatos oktatási tapasztalataimat.

A *negyedik fejezetben* áttekintettem a képzést meghatározó jogszabályokat, részletesen elemeztem a képzési dokumentumokat, az Országos Képzési Jegyzéket, a kerettanterveket (központi programokat), pedagógiai programokat (helyi programokat), valamint felhasználtam a tanári és vezetői tapasztalataimat. Kigyűjtöttem, elemeztem és összehasonlítottam a képzés

összes óraszámának alakulását. Külön elemeztem az intézkedéstaktika óraszámainak alakulását. Elemeztem és diagrammon keresztül szemléltettem az ajánlott didaktikai módszerek megjelenésének gyakoriságát az egyes tantárgyaknál (3. számú ábra).

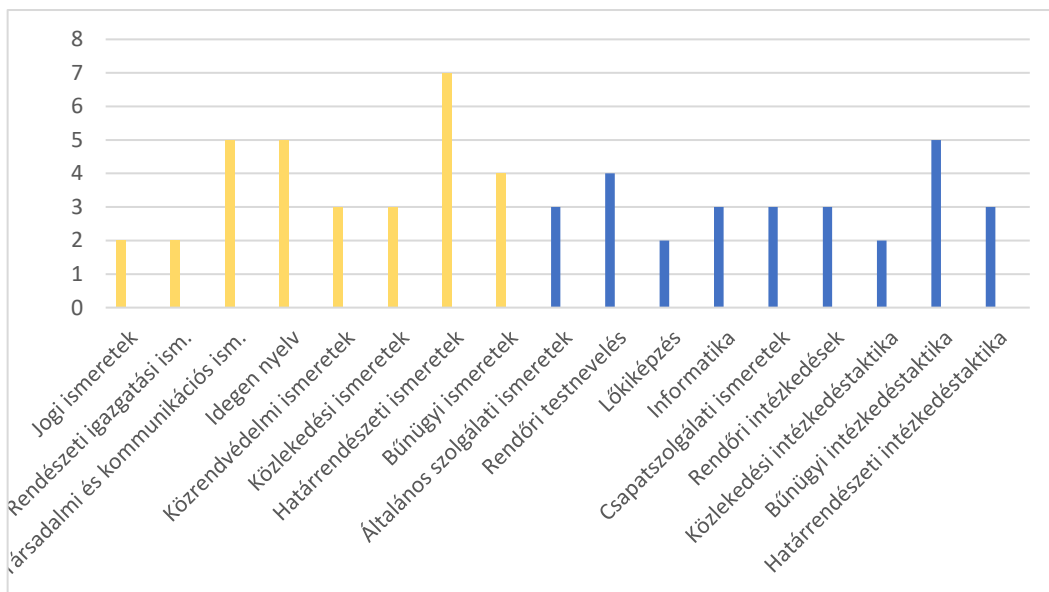
Az ajánlott didaktikai módszerek megjelenése az egyes tantárgyaknál

3. számú ábra – forrás: saját szerkesztés.

Továbbá elemeztem az ajánlott didaktikai módszerek az egyes tantárgyra vetítve, amelyet diagrammal is szemléltettem (4. számú ábra).

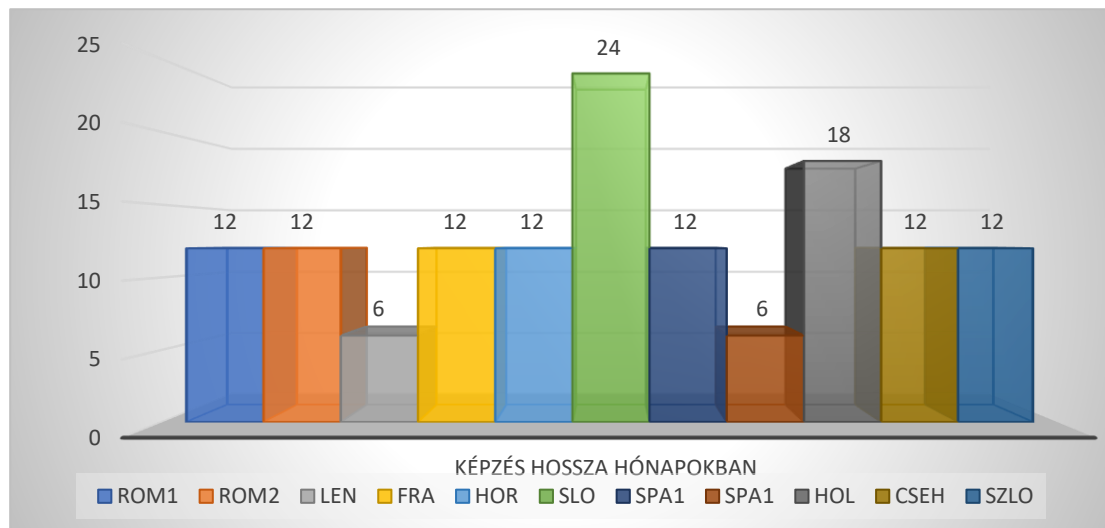
Az egyes tantárgyak oktatásához ajánlott didaktikai módszerek

4. számú ábra – forrás: saját szerkesztés.

Az ötödik fejezetben nemzetközi és hazai kitekintést tettem. Intézményi kérdőíves felmérést végeztem a külföldi országok rendőrségei és partneriskolák rendőr tiszthelyettes képzései, valamint a haza társszervek tiszthelyettes képzései vonatkozásában. Nemzetközi viszonylatban a papíralapú kérdőívet összesen 21 ország rendőrsége és abból 7 ország rendőrképzést folytató intézmény részére küldtem meg. A kiküldött kérdőívek nagy része kitöltve visszaérkezett, azonban nem minden kérdésre adtak választ. A haza társszervek tekintetében 4 képzést folytató tanintézetnek küldtem meg az intézményi kérdőívet, amelyek kitöltve visszaérkeztek. Az intézményi kérdőív kitért a képzés időtartamára (5. számú ábra), óraszámaira, humán erőforrás és eszközszükséglet rendelkezésre állására, osztálylétszámokra, alkalmazott didaktikai módszerekre, azok hatékonyságára, az elmélet-gyakorlat arányára, az dokumentációs terhekre stb., külön hangsúlyt helyezve a generációs különbségek megjelenésére.

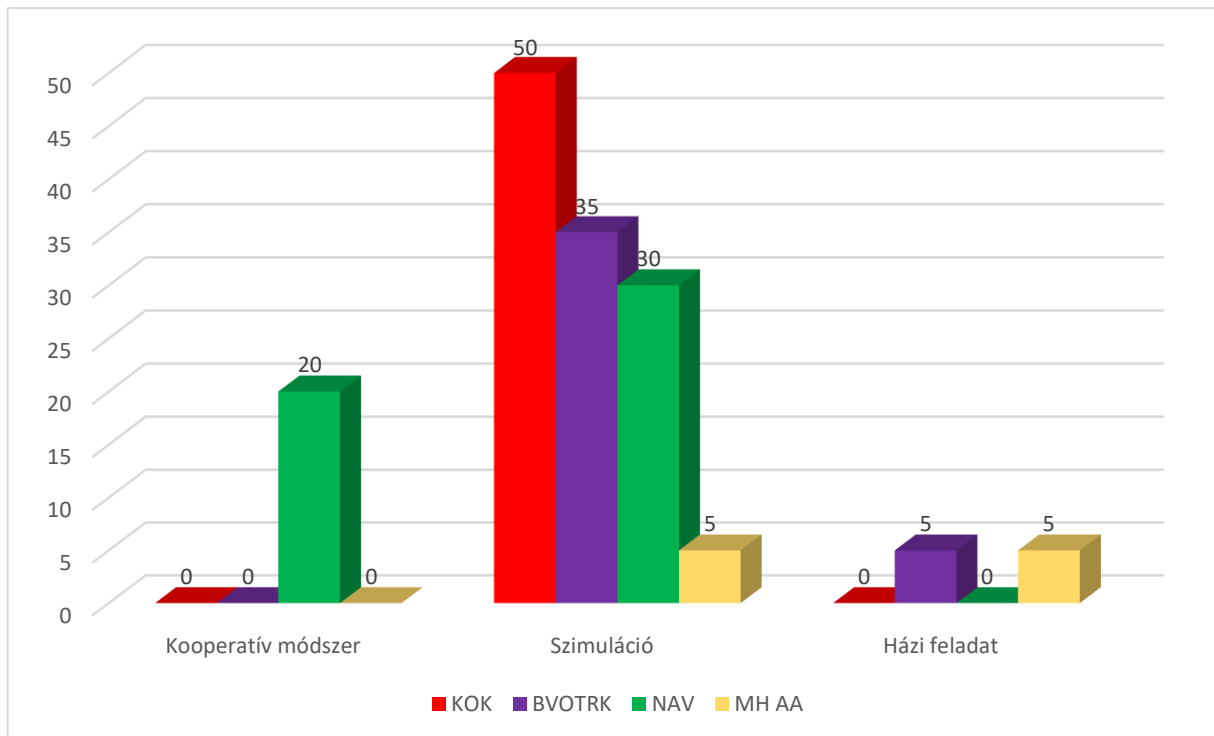
A képzés időtartama

5. számú ábra – forrás: saját szerkesztés.

A hazai társszervek (Katasztrófavédelmi Oktatási Központ, Büntetés-végrehajtási Szervezet Oktatási, Továbbképzési, Rehabilitációs Központja, Nemzeti Adó- és Vámhivatal Képzési, Egészségügyi és Kulturális Intézete, Magyar Honvédség Altiszti Akadémia) tiszthelyettes képzésében az alkalmazott didaktikai módszerek közül a szimuláció a leggyakoribb, amelyet az előadás és a szemléltetés követ. Az 6. számú melléklet szemlélteti, hogy a haza társszervek az alkalmazott didaktikai módszerek közül a szimulációt hány %-ban alkalmazzák.

Alkalmazott didaktikai módszerek 3 (HTSZ)

6. számú ábra – forrás: saját szerkesztés.

Az egyes kérdésekre adott válaszokat összességében és külön-külön intézményekre lebontva is elemeztem és diagrammokkal, táblázatokkal szemléltettem.

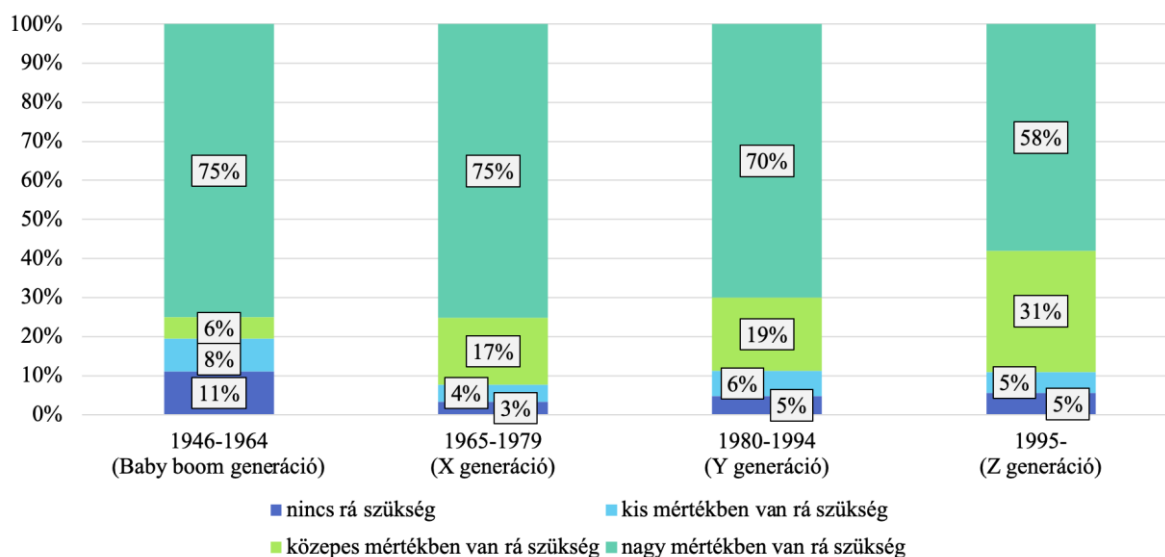
A *hatodik fejezet* a saját empirikus kutatás eredményeit, a személyi (online) kérdőív összesítését és elemzését, valamint az interjú kérdésekre adott válaszok kiértékelését tartalmazza. A személyi (online) kérdőív elérhetőségét összesen 28 szervezetnek, 22 területi rendőri szervnek és 6 oktatási intézménynek küldtem meg, amelyet összesen 1421 fő töltött ki. A válaszokat két irányból megközelítve dolgoztam fel, illetve elemeztem. Az első irány alapján az összes kérdésre adott válaszok összeségét, illetve egyes kiválasztott kérdésekre adott válaszokat további szempontok alapján dolgoztam (egyszerű elemzés). A másik irányból való megközelítésnél a generációs különbségek a rendőr tiszthelyettes képzés oktatás-módszertanáról alkotott véleményből végeztem elemzést az SPSS Statistics 25 verziójával (kombinált elemzés). Az összesítéseket és elemzéseket diagrammokkal és táblázatokkal is szemléltettem.

Az intézkedéstaktika hasznosulására vonatkozó kérdésre, hogy „Milyen mértékben tudta hasznosítani a szolgálati feladatok ellátása során?” adott válaszok összesítése:

- egyáltalán nem tudta: 56 fő
- kis mértékben tudta: 242 fő
- közepes mértékben tudta: 405 fő
- nagy értékben tudta: 351 fő

Egyes kérdésekre adott válaszok generációs különbségek vizsgálata során a következő módszertant alkalmaztam. Az elemzés során a mintanagyságból kifolyólag a központi határeloszlás tétele alapján feltételeztem a számított statisztikák normalitás eloszlását. Amennyiben kategória jellegű változókat hasonlítottam össze vizsgálva azok kapcsolatát, akkor az asszociációs kapcsolat tesztelésére a keresztábra vizsgálatokhoz általánosan használt χ^2 -próbát alkalmaztam. Mivel az ellenzék gerincét adó változó (generáció) ordinális mérési skálájú, ezért, ha annak kapcsolatát egy másik ordinális és kell-e mérhető változóval vizsgáltam, akkor a tendencia számszerűsítéséhez a Gamma mutatót használtam fel. Amennyiben a másik változó skála típusú volt, úgy a Spearman-féle rangkorrelációs együtthatóval mértem a két változó közötti kapcsolat szorosságát. Ilyen esetekben az előző eredmények szofisztikáltabb tovább elemzéséhez felhasználtam a többutas varianciaanalízis módszerét, mely lehetővé tette azt is, hogy az eredményeket pontosítandó kiszűrjem a legfontosabb demográfiai változók (nem, szolgálat helye, szolgálat földrajzi helye) esetleges torzító hatásait. A generációk közötti páronkénti összehasonlítás során a Bonferroni-korrekciót alkalmaztam. A 7. számú ábra szemlélteti, hogy az „Ön szerint szükség van-e a tanintézeti képzésben olyan tantárgyra, amely az elméleti és gyakorlati ismereteket ötvözi, szintetizálja és átülteti a gyakorlatba?” kérdésre adott válaszok alakulása a négy generációba.

Az „Ön szerint szükség van-e a tanintézeti képzésben olyan tantárgyra, amely az elméleti és gyakorlati ismereteket ötvözi, szintetizálja és átülteti a gyakorlatba?” kérdésre adott válaszok alakulása a négy generációban

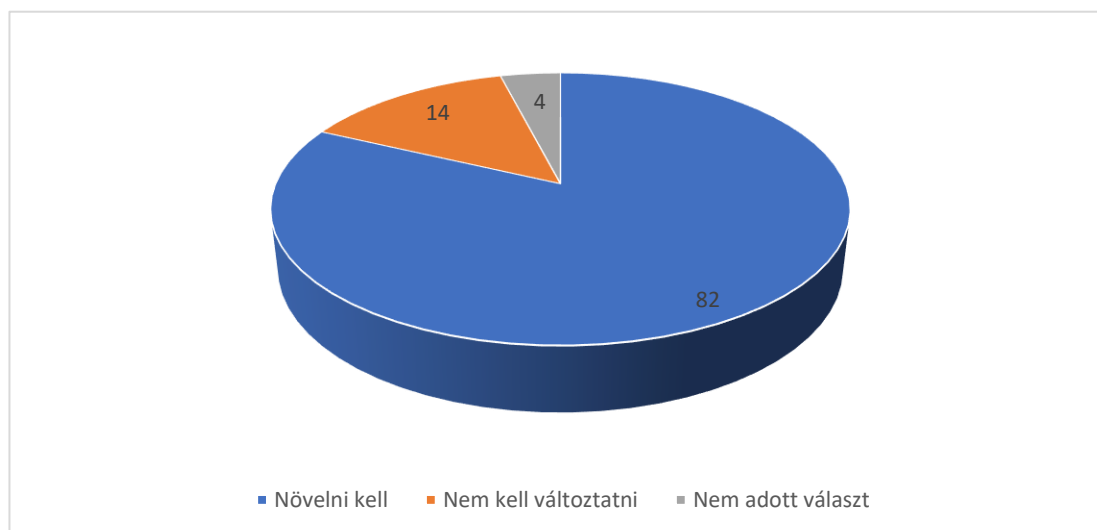

7. számú ábra – forrás: saját szerkesztés.

A kutatás egyik fő kérdése a gyakorlatorientáltság növelése, amely a tanintézeti gyakorlati képzés hangsúlyosabbá tételével érhető el. A gyakorlati képzés alapját jelentő didaktikai módszer, a szimuláció, szerepjáték (szituációs gyakorlatok) szükségességének és hatékonyságának megítélése generációnként szignifikánsan nem tért el, ami azt jelenti, hogy a 4 generáció képviselőinek véleménykülönbsége a mintavételi hibahatáron belül van. A szimuláció, szerepjáték (szituációs gyakorlatok) szükségességének teljes mintára vetített átlagos értéke 66,28%, azaz bőven a „halmazott mértékű” alkalmazását igénylik a megkérdezettek. Az említett módszertan hatékonyságának teljes mintára vetített átlaga 4,07, ami az 1-5-ig tartó skála felső részében foglal helyet, tehát hatékonynak ismerték el azt a megkérdezettek.

Az interjút összesen 44 fővel készítettem, amelyből 21 fő területi rendőri szervet, 23 főt pedig oktatási intézményt képviselt. Az interjú kérdésekre adott válaszokat kategóriákba sorolva összesítettem és a kiértékelésüket diagramokkal és táblázatokkal is szemléltettem. Az interjú 25 kérdést tartalmazott, amely kitért a tanulók általános, illetve elméleti és gyakorlati felkészültségükre, és a szolgálati helyekre történő beilleszkedésükre is. A 8. számú ábra mutatja be, hogy a megkérdezettek véleménye szerint a gyakorlati képzést támogató intézkedéstaktika tantárgy óraszámán kell-e változtatni, illetve milyen mértékben.

Az intézkedéstaktika tantárgy óraszámán kell-e változtatni (%-ban)

8. számú ábra – forrás: saját szerkesztés. (n=44)

Az interjúalanyok egyöntetű véleménye, hogy a képzésben növelni kell a gyakorlati képzést.

7. Összegzett következtetések

A kutatás során arra törekedtem, hogy a megfogalmazott kutatói kérdésekre válaszokat kapjak, amelyek hozzájárulnak a hipotézisek igazolásához vagy cáfolatához. Megállapítottam, hogy szükség van a rendőr tiszthelyettes képzés megújítására, tantárgystruktúrájának és időtartalmának újragondolására, szerkezetének megváltoztatására, új oktatás-módszertanok bevezetésére, amelyet a megváltozott környezet, a demográfiai adatok, a technikai fejlődés és a generációs különbségek indukálnak. A régi módszereket, struktúrát, évfolyamokat stb. ki kell vezetni és azzal párhuzamosan az újakat fokozatosan be kell vezetni. Ez minden érintette jelentős többletfeladatot ró. Véleményem szerint a kutatás során a képzés történeti áttekintése, az ismeretek átadásához, bevéséséhez és előhívásához alkalmazott didaktikai módszerek áttekintése, a képzési dokumentumok elemzése, illetve a kérdőíves felmérés eredménye és az interjú válaszok egyértelműen alátámasztották, hogy szükség van a rendőr tiszthelyettes képzés oktatás-módszertani fejlesztésére, amely automatikusan vonzza a képzés megújítását, az egyes tantárgyaknál oktatott ismeretek újragondolását, illeszkedését a többi ismerethez. Megítélésem szerint, mint minden területen a képzésben is szükség van időszakonként „profiltisztításra”, amely azt jelenti, hogy alaposan ki kell elemezni mit kell oktatni, milyen óraszámban, milyen didaktikai módszerekkel stb.

Összességében megállapítható, hogy hiányzik egy logikus, jól követhető oktatási koncepció, amely hosszútávon biztosítja a képzés jövőjét, egyenszilárdságát, megbízhatóságát, magas

színvonalát, értékteremtését. Ne csak látszatra, formailag mutakozzon kiegyensúlyozottság, hanem a tartalom tekintetében is. Ehhez komoly elhatározásra és döntésekre van szükség.

8. Új tudományos eredmények

A kutatásom eredményei elsősorban a tágabb és szűkebb értelemben vett rendészet területén hasznosíthatók, másodsorban pedig azokon a területeken, ahol az arra feljogosított személyeknek intézkedési jogosultságuk és kötelezettségük van, alapvető emberi jogokat sérthetnek, korlátozhatnak, illetve legitim erőszakot, kényszerítő eszközöket alkalmazhatnak. A rendőr tiszthelyettes képzésben alkalmazott oktatás-módszertan gyakorlati oldalról történő megközelítése, rendészeti jellemzőinek bemutatása, illetve az intézkedéstaktika széleskörű ismertetése, valamint az empirikus vizsgálat alapján úgy értékelem, hogy a hipotézisek több szempontból is helytállóak. Az új tudományos eredményeket az alábbiakban összegzem és javaslom azok elfogadását:

1. Összehasonlítottam és egyértelműen elhatároltam a rendőr tiszthelyettes képzést a hagyományos középiskolai képzéstől, valamint rávilágítottam a jelentős különbségekre, illetve részletesen bemutattam a rendészeti sajátosságokat, amelyekből erednek az eltérések.
2. Részletesen elemeztem és összefoglaltam a rendőr tiszthelyettes képzésben alkalmazott didaktikai módszereket, alkalmazási területeket, rendészeti jellemzőket, illetve az alkalmazásukat befolyásoló tényezőket. Bemutattam az eltéréseket a hagyományos középiskolai képzésben alkalmazottaktól.
3. Elemeztem a tanintézeti gyakorlati képzést és a rendőri szerveknél végrehajtásra kerülő szakmai gyakorlatot, amely alapján elhatároltam a kettőt egymástól, illetve tudományos módszerekkel összefoglaltam azok tartalmát, és a képzésben betöltött szerepüket. A tudományos kutatásom hangsúlyossá tette a gyakorlati képzést, kiemelte meghatározó szerepét.
4. Részletesen bemutattam az intézkedéstaktikát, illetve definiáltam a fogalmát, meghatároztam a tartalmát, szűkebb és tágabb értelemben vett jelentését, illetve alkalmazási területeit, szükségességét, hasznosulását. Javaslattal tettem a továbbfejlesztésére, a szolgálati feladatok ellátásához szükséges ismeretek komplex módon, egymásra épülő modulokban történő oktatására.

9. Javaslat a kutatásomhoz kapcsolódó újabb tudományos kutatási témákra

1. A végrehajtott rendőri intézkedésekről vezetett statisztikai adatok elemzése, annak hasznosításának lehetőségei a különböző rendőrképzésekben.
2. A rendőrrjárőr szolgálati feladatainak és az intézkedések lefolytatásának modellezése.
3. A részsakképesítések beválása, szükségessége, a teljes szakképesítés megszerzése.
4. Az okos eszközök jelenléte a képzésben, milyen módon kerülhetnek bevonásra, hol és milyen mértékben alkalmazhatók.
5. Az oktatói szakmai gyakorlat szükségessége, hatékonysága, hasznosulása, illetve megújításának lehetőségei.
6. A mentorok alkalmazásának szükségessége, hatékonysága, hasznosulása.
7. Online oktatás alkalmazásának lehetőségei, feltételei a rendőr tiszthelyettes képzésben.
8. Kik jelentkeznek rendőrnek, mi a motivációjuk, milyen képességekkel rendelkeznek.
9. A rendőr tiszthelyettes képzés tartalmi állandóság és egyenszilárdság hiányának okai.
10. A rendőr tiszthelyettes képzés szakmai tartalmának szükségessége és meghatározása.
11. A rendőrképzés különböző – alap-, közép-, felsőfokú – szintjeinek egymásra épültsége, annak szükségessége, feltételei.
12. A rendőri pálya elhagyásának okai, megelőzésének feltételei és lehetőségei.
13. A vezető nyugat-európai országok közül a német és holland rendőr tiszthelyettes képzés részletes bemutatása, alkalmazott didaktikai módszerei.

10. A kutatási eredmények gyakorlati hasznosíthatósága

A kutatási eredményeim gyakorlati hasznosíthatóságát az alábbiakban foglalom össze:

1. A rendőr tiszthelyettes képzést folytató rendvédelmi technikumok számára mutathat irányt, adhat megoldást a képzés megújítása, korszerűsítése terén, amely magában foglalhatja a képzési idő és tartalom átgondolását, az alkalmazott didaktikai módszerek hozzáillesztését a különböző generációk sajátosságaihoz, a gyakorlati oktatás növelését. Továbbá az informatikai lehetőségek szélesebb körű bevonására a képzésbe, valamint a komplex ismeretek oktatásának kialakítására és valódi moduláris képzés bevezetésére.
2. A Rendőrségi Oktatási és Kiképző Központ képző intézményeinek a 10 hónapos rendőrképzésben, illetve a különböző tanfolyami és szaktanfolyami képzésekben, az alkalmazott didaktikai módszerek kiválasztásában, a gyakorlatorientáltság növelésében, valamint az oktatott ismeretek szintetizálásában.

3. A Nemzeti Közszerológati Egyetem Rendészettudományi Kar intézkedéstaktika képzésében, az alkalmazott didaktikai módszerek és az egyes tantárgyak egymásra épültsége terén.
4. Korszerű oktatási modell alakítható ki a társszervek tiszthelyettes képzéseiben, ahol intézkedéseket kell lefolytatni, illetve kényszerítő eszközöket kell alkalmazni.
5. Irányít mutathat a rendészet minden olyan területén – egyes rendészeti feladatokat ellátó személyek, fegyveres biztonsági őrök – ahol az arra feljogosított személyek szintén intézkedéseket hajthatnak végre, illetve kényszerítő eszközöket alkalmazhatnak.
6. Adaptálható a magánrendészet területén, a személy- és vagyonőrök oktatásában, akik szintén jogosultak intézkedések megtételére, kényszerítésre (arányos mérvű kényszerítő testi erő alkalmazásával), illetve támadáselhárító eszközök alkalmazására.

11. A doktori értekezés témakörében megjelent magyar és idegennyelvű publikációk

1. Krauzer Ernő: A rendőrtiszthelyettes-képzés oktatásmódszertani helyzete. Belügyi Szemle. (2022:12) 2663-2680. o.
2. Krauzer Ernő: Az Intézkedéstaktika oktatásánál alkalmazott didaktikai módszer kiterjesztése a teljes rendőr tiszthelyettes képzésre. Rendőrség Tudományos Tanács Rendőrségi Tanulmányok. (2022:2) 104-120. o.
3. Krauzer Ernő: Didactic methods used in police training in some foreign countries. Belügyi Szemle. (2021: Special Issue 6) 8-25. o.
4. Krauzer Ernő: A rendőr tiszthelyettes képzés oktatás-módszertani fejlesztési lehetőségei. In: Gaál Gyula – Hautzinger Zoltán (szerk.): A hadtudománytól a rendészettudományig – társadalmi kihívások a nemzeti összetartozás évében. Pécsi Határőr Tudományos Közlemények XXII. Pécs, 2020. 167-176. o.
5. Krauzer Ernő: Az Intézkedéstaktika mint oktatásmódszertan, a korszerű és gyakorlatorientált képzés alapja. Belügyi Szemle. (2019:7-8) 79-115. o.
6. Krauzer Ernő: Intézkedéstaktika magatartástudományi háttere. Nemzeti Közszerológati Egyetem. Diplomamunka. Budapest, 2017.

12. Szakmai-tudományos életrajz

1986 óta vagyok hivatásos állományú rendőr. 1987-ben a BM Rendőrtiszthelyettes-képző Iskolát, 1989-ben a BM VCSÉK Kun Béla Zászlósképző Iskolát, 1996-ban a Rendőrtiszti Főiskolát, 2001-ben a József Attila Tudományegyetem Juhász Gyula Főiskolai Karát, majd

2018-ban a Nemzeti Közsolgálati Egyetem Rendészettudományi Kar mesterképzését végeztem el. Ezt követően 2022-ben a Rendészettudományi Doktori Iskolában szereztem abszolutóriumot.

1996 óta foglalkozom a rendőrképzéssel, amely során tanári (pedagógusi) és vezetői beosztásokat láttam el az oktatás különböző területeken és szintjein. Elsősorban a rendőr tiszthelyettes és a rendvédelmi szervek hivatásos állományú vezetőinek képzésében, továbbképzésében.

1997-ben a Budapesti Rendőr Szakközépiskolában kialakítottam és működtettem a rendőr tiszthelyettes képzésbe bevezetett intézkedéstaktika tantárgyat, majd 2007-ben az Adyligeti Rendészeti Szakközépiskolában alakítottam ki annak személyi és tárgyi feltételeit, és működtettem a képzésben.

A rendőri és oktatói pályafutásom során számos hazai és nemzetközi szakmai és tudományos konferencián vettem részt – melyek közül kiemelkedik a Németországban, Frankfurtban megrendezett (Védekezés a szűrő-, vágóeszközök ellen, 1998; Intézkedés ámokfutókkal szemben, 2000; Intézkedés terrorcselekmény esetén, 2005) – melyek tapasztalatait a magyarországi viszonyokhoz igazodóan átültettem és felhasználtam az intézkedéstaktika tantárgy kialakítása, működtetése és fejlesztése során. Aktív résztvevője voltam a hazai rendőr és társszervek tiszthelyettes képzések intézkedéstaktika kialakításának támogatásában, illetve a képzéseket tartók felkészítésében. A rendőrképzés mellett a társszervek és a rendészet tágabb értelemben vett területein számos képzést és továbbképzést tartottam. 2012-ben alakítottam ki és működtettem az egyes rendészeti feladatokat ellátó személyek, valamint a személy- és vagyonőrök továbbképzési rendszerét.

A rendőrképzés és humán erőfejlesztéssel kapcsolatban számos projektben (ÁROP, KÖFOP stb.) vettem részt, amelyek közül nagy jelentőségű volt 2000-ben a Berzsenyi Dániel Tanárképző Főiskola által megvalósított, hazánk Európa Uniós csatlakozását elősegítően a térség katonáinak, rendőreinek és határőreinek felkészítésében való képzési feladatok ellátása. Kutatási területem a rendészeti képzés (ideértve a magánrendészet területét is) tágabb és szűkebb értelemben, elsősorban a rendőr tiszthelyettes képzés korszerűsítésének, hatékonyság növelésének és fejlesztésének lehetőségei.